

Bemærkninger til forslaget

Sliddet på de danske veje skyldes næsten ene og alene de lastbiler, der benytter vejene, mens sliddet fra personbiler er forsvindende lille. Socialdemokratiet foreslår derfor, at der indføres en ny afstandrelateret vejbenyttelsesafgift for lastbiler over 12 t, svarende til den i Tyskland indførte MAUT.

Specielt mellem Danmark og Tyskland er der i dag en betydelig skævhed i afgifterne for vejbenyttelse.

En tysk vognmand med en lastbil på 12 t eller derover skal – som alle andre vognmænd – betale vejbenyttelsesafgift (vignetafgift), når han kører på de danske veje. For en stor lastbil svarer denne til ca. 9.300 kr. om året. Alternativt kan vognmanden købe en dagsvignet, der koster 59 kr. og giver ret til ubegrænset kørsel inden for et døgn.

En dansk vognmand med samme type lastbil, der kører i Tyskland, skal betale MAUT ud fra det antal kilometer, han tilbagelægger på de afgiftspligtige motorveje. Satsen pr. km varierer fra 9 til 14 eurocents (fra 68 øre til 1,05 kr.). Den samlede vejafgiftsbetaling afhænger således af kørselsomfanget, antal aksler og emissionskategori og er derfor ikke umiddelbart sammenligneligt med den danske vignetafgift.

En dansk vignetafgift til ét døgn kørsel i Danmark svarer til den afgift, en dansk vognmand skal betale for at køre mellem 1,6 og 88 km (afhængig af takst) på de tyske motorveje.

Kørsel i Danmark med dansk og udenlandsk indregistrerede lastbiler er opgjort til 2.400 mio. km i 2003 (på alle typer veje). Indførelse af en fuld afgift svarende til den tyske MAUT ville derfor indbringe et provenu mellem 1,6 og 2,5 mia. kr., såfremt den indføres for kørsel på alle vejtyper.

Inden for EU er der allerede tre lande, der har indført vejbenyttelsesafgift på hele eller centrale dele af deres vejnet. Ordningen er indført i Schweiz og Østrig for køretøjer over 3,5 t og i Tyskland for køretøjer over 12 t. Derudover har Tjekkiet planlagt indførelse af vejbenyttelsesafgift for køretøjer over 12 t i 2007 og for personbiler i 2010. Holland planlægger at indføre vejbenyttelsesafgift for alle køretøjer i 2012, og i Sverige vil der i 2007 blive taget stilling til indførelse af vejbenyttelsesafgift for tunge køretøjer efter afslut-

ning af en igangværende analyse af konsekvenserne for regionerne og erhvervet af en sådan afgift. Målet er, at afgiften skal modsvare afgiften i andre EU-lande.

EU (Rådet for transport) har den 27. marts 2006 vedtaget et rammedirektiv (Eruopa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/38/EF), der fastsætter regler for indførelsen af kørselsbaserede vejafgifter, hvis medlemslandene vælger at benytte denne afgiftsform i fremtiden. Samtidig er vægtgrænsen for afgiftspligtige køretøjer sænket fra 12 t til 3,5 t med virkning fra 2012.

Den bærende teknologi ved en vejbenyttelsesafgift vil være GPS-enheder installeret i de enkelte biler. Det er målet, at de enkelte biler samtidig tilkobles et elektronisk trafikinformationssystem, så oplysninger om priser, ruter og trængsel/fremkommelighed bliver tilgængelige for bilisten.

Forslagsstillerne vil lade det afhænge af de tyske erfaringer, om en sådan MAUT-lignende afgift skal gælde for alle vejtyper eller f.eks. kun motorveje, men ekstraprovenuet fra indførelse af afgiften (dvs. afgiften fratrukket den eksisterende vignetafgift) skal reserveres til en snarlig omlægning af de danske bilafgifter, der skal være såvel provenuneutral som miljøfremmende.

Efter udskillelsen af Banedanmark fra DSB og indførelse af en ordning, hvor der af togoperatøren skal betales for brugen af skinnenettet, vil det være relativt billigere at foretage transport ad vej end via jernbane, således at f.eks. godstransport i stigende omfang vil blive overflyttet fra jernbane til veje. Med indførelse af en kilometerbaseret vejbenyttelsesafgift vil en sådan uheldig udvikling blive modvirket.

I regeringsgrundlaget fra februar 2005 (s. 25) er følgende anført: »Omlægning af bilbeskatningen. Regeringen vil nedsætte et udvalg, som skal undersøge mulighederne for over en længere årrække at foretage en provenuneutral og miljøfremmende omlægning af den samlede bilbeskatning.« Dette forslag til folketingsbeslutning er således i overensstemmelse med såvel Socialdemokratiets som regeringens skattestop.